

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2021

aruandeaasta lõpp: 31.12.2021

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapital

registrikood: 90009654

tänava/talu nimi, Vabaduse plats 2
maja ja korteri number:

linn: Viljandi linn

maakond: Viljandi maakond

postisihnumber: 71020

telefon: +372 5165825

e-posti aadress: kysk@kysk.ee

veebilehe aadress: www.kysk.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	15
Bilanss	15
Tulemiaruanne	16
Rahavoogude aruanne	17
Netovara muutuste aruanne	18
Raamatupidamise aastaaruande lisad	19
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	19
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	20
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	21
Lisa 4 Võlad ja ettemaksed	21
Lisa 5 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	22
Lisa 6 Annetused ja toetused	22
Lisa 7 Jagatud annetused ja toetused	22
Lisa 8 Mitmesugused tegevuskulud	23
Lisa 9 Tööjõukulud	23
Lisa 10 Seotud osapooled	24
Aruande allkirjad	25
Vandeauditori aruanne	26

SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital 2021. aasta tegevusaruanne

SISSEJUHATUS

SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital (KÜSK) 2021 aasta tegevuse aluseks olid põhikiri ja KÜSKi strateegia, mis kehtib 2021. aasta lõpuni. Konkreetseid tegevusi teostati 2021. aasta alguses KÜSKi nõukogu poolt heaks kiidetud tegevuskava ja finantsplaani järgi.

KÜSKi missioon: Kodanikuühiskonna Sihtkapital on toetus-, arendus- ja tugikeskus, mis jõustades vabaühendusi tugevdab kogukondi ja kodanikuühiskonda.

KÜSKi tegevust suunab strateegiliselt 7-liikmeline **nõukogu**, kellest 5 on kodanikuühenduste esindajad, koosseis kuni jaanuar 2021. 2021 aastal on nõukogu koosseisus 7 liiget, kellest 4 on kodanikuühenduste esindajad. Nõukogu kogunes 2021. aastal kümnel korral, koosolekute protokollid on avalikustatud <http://www.kysk.ee/noukogu>.

Nõukogu uuendas ja kinnitas taotlusvoorude ning stipendiumite ja rahvusvahelise koostöö konkursside tingimusi.

Büroos töötab igapäevaselt 8-11 inimest, kelle hallata on erinevad konkursid, taotlusvoorud, rahvusvahelised projektid ja korraldada KÜSKi dokumendihaldust, infosüsteeme ja kommunikatsiooni.

KÜSKi rahastustaotlusi hindavad **hindajate kogu** hindajad - kodanikuühiskonna erinevate valdkondade eksperdid. KÜSKi üheks väärtuseks ja põhimõtteks on erapooletus ja poliitiline sõltumatus, mis väljendub ka selles, et projekte hindavad ja analüüsivad sõltumatud hindajad. See tagab toetuste eraldamise objektiivsuse, sõltumatuse ning väldib huvide konflikti tekkimist. Igas taotlus- ja konkursivoorus hindab iga taotlust vähemalt 2-3 hindajat ning hindajad teevad rahastusettepanekud. Hindajate kogu koosseisuga saab tutvuda siin <https://www.kysk.ee/hindajad>.

KÜSKi toetused, arendus- ja koostöötegevused lähtuvad **kahest suuremast eesmärgist:**

- vabaühendused on võimekad ja tegutsevad tõhusalt
- kodanikuühiskonna ja vabaühenduste areng on toetatud sihtgrupi vajadustest lähtuva soodsa tegevuskeskkonna kujundamisele kaasaaitamisega ning arendus- ja tugitegevustega.

KÜSKi kolm mõjuuunda:

1. Aktiivne osalus ja kodanikuteadlikkus
2. Võimekad ja hoolivad kogukonnad
3. Koostööle toetuv ühiskond

Mõjuuundadest lähtuvalt on KÜSK 2021 finantsplaanis jaotatud tegevused:

1. Vabaühenduste ühiskondliku mõju suurendamine
2. Võimekad ja hoolivad kogukonnad
3. Kodanikuühiskonna arendamine ja innovatsioon
4. Rahvusvahelisele koostööle toetuv kodanikuühiskond

Erinevate tegevuste raames korraldab KÜSK taotlusvoore ja konkursse ning korraldab arendus- ja tugitegevusi.

Lisaks tegevustele, mille läbiviimiseks on KÜSKil sõlmitud haldusleping siseministeeriumiga, on tegevusaruandes esitatud lühidalt ka teised tegevused, millesse KÜSK on aasta jooksul panustanud.

Toetatud projektide nimekirjad leiab <https://kysk.ee/toetuste-ajalugu/>. Detailsema ülevaate KÜSKI tegevusest saab uudistevoost <https://kysk.ee/uudised/> ja FB lehelt <https://www.facebook.com/KodanikuyhiskonnaSihtkapital/>.

KÜSK lähtub oma tegevustes vabaühenduste eetikakoodeksist, arvestab võrdse kohtlemise põhimõtetega oma töö korraldamisel. Meie põhimõtete ja väärtuste kohta saab rohkem lugeda siit: <https://kysk.ee/meist/> KÜSK kannab Eesti Inimõiguste Keskuse ja Sotsiaalministeeriumi koostöös välja antud mitmekesisuse märgist „Austame erinevusi“ <https://humanrights.ee/teemad/mitmekesisus-ja-kaasatus/mitmekesise-tooandja-margis/>, mis kinnitab, et austame oma töötajate ja klientide mitmekesisust.

Oleme aastate jooksul andnud hoogu enam kui tuhandele algatusele ja aidanud sadadel eestvedajatel luua ühiskonnas muutusi. Enamik meie toetatud algatustest on loonud muutusi ühiskonnas või kogukonnas, oleme teinud neist valiku ja tutvustame 100 muutuste loojat siin <https://kysk.ee/kysk10>. Samuti kogume edulugusid, et tutvustada Eesti kodanikuühiskonna eriliselisust ja tugevust. Nendega saab tutvuda siin: <https://kysk.ee/edulood/>.

2021 aastal levinud COVID-19 viiruse tõttu jäid mitmed planeeritud sündmused ära, samas üsna operatiivselt viidi erinevaid arutelusid läbi veebi teel. KÜSKI suveseminar toimus augustis 2021. Suveseminari teemaks oli KÜSK strateegia üks tegevussuundadest, Koostööle toetuv ühiskond. Käsitleti virtuaalmeeskonna koostöö teemat ning vaimse tasakaalu hoidmist meeskonnas.

TOETUSED

2021 lõppenud voorud vabaühenduste võimekuse tõstmiseks

Vabaühenduste arenguhüpet ettevalmistav voor 2021. Toetust sai taotleda tegevusteks, mis aitavad ette valmistada ühingu arenguhüpet, projekti väljundiks pidi olema tegevuskava arenguhüppeks, äriplaan või tegevuskava sihtrühma kuuluvate vabaühenduste arendamiseks. Projektid kestsid neli kuud. Arenguhüpet ettevalmistava projekti elluviimiseks said toetust 37 organisatsiooni kogusummas 140 902,72 eurot. Toetuse saajate nimekirja koos projekti tutvustustega leiab KÜSKI kodulehelt: <https://kysk.ee/toetuste-ajalugu/>. Vooru tulemusena valmis 31 tegevuskava, 4 äriplaani ja kahel juhul nii tegevuskava kui äriplaan. Kõik 37 ühingut esitasid lõpparuande ja täitsid püstitatud eesmärgid. Arenguhüpet ettevalmistavast taotlusvoorust rahastati 19 üleriigiliselt, 17 piirkondlikult ja 1 rahvusvaheliselt tegutseva vabaühenduse taotlust. 2021 aastal arenguhüpet ettevalmistavas taotlusvoorust toetuse saajatest ei ole varem KÜSKI taotlusvoorudest rahastust saanud 23 ühingut. 18 samas voorus toetuse saanud ühingutest märkis lõpparuandes, et planeerivad taotluse esitada ka 2021 aasta arenguhüppe taotlusvoorust. 2021 aasta arenguhüppe taotlusvoorust taotles toetust kokku 13 ettevalmistavas voorus osalenud ühingut.

Mõned näited:

Kodavere pärimuskeskuse projekt „Kodavere Pärimuskeskuse arenguhüppe ettevalmistamine“, Tartumaa, **valdkond:** Haridus ja noorsootöö, Kultuur, usuelu ja vaba aja sisustamine, Piirkondliku/kohaliku elu edendamine

Projekti eesmärk oli valmistada ette Kodavere Pärimuskeskuse tegevuskava järgneva kolmeks aastaks, mille alusel saab endisest Pala vallamajast välja arendada atraktiivse külastuskeskuse, teadmisi vahendava kompetentsikeskuse ning ainulaadse teemamuuseumi oma eripäraste toodete ja teenustega. Tulemusena sõnastati Kodavere Pärimuskeskuse arengukava aastateks 2021–2024. Projekti oli kaasatud arenguekspert, ühingu juhatus, MTÜ liikmed ja esindajad teistest piirkonna organisatsioonidest (Alatskivi kool, Assikvere Haridusselts, Liivi Muuseum, MTÜ Sibulatee jt). Projekti abil tegeleti kohaliku pärimuse väärtustamisega ning sellele uute kasutusvaldkondade leidmisega, toetades seeläbi põlvkondade vahelist sidusust ning tugevdades kogukonna identiteeti. Plaanitakse Kodavere murraku avalikku ruumi toomist läbi sotsiaalmeedia ja vallalehe. Koostatakse väljapanek vallakirjutaja Eduart Sildverist ning pannakse kokku fotonäitus Oskar Tõrva fotodest. Viiakse läbi Kodavere keelekooli uus hooaeg ja kujundatakse Pala bussipeatus pärimusmatkade algus- ja lõpp-punktiks.

MTÜ Eesti Puuetega Naiste Koda projekt „Eakate digiõpe ühiskondliku elu elamisel“, üleriigiline, valdkond: Sotsiaalne kaasatus ja võrdsed võimalused.

Projekti tulemusena on valminud EPNÜLi liikmetele individuaalsed koolituskavad, mis suurendavad nende digipädevust ühiskonnaelust osavõtmisel. Projekti tulemusena said vanemaealised naised võimaluse rääkida oma muredest ja probleemkohtadest seoses digioskuste puudumisega. Probleemide jagamine üks ühele kohtumiste käigus ja vanemaealiste ärakuulamine toetas põlvkondade vahelist paremat arusaamist, hoolivust ja austust. Digiteemade kõrval segunesid vestlustesse ka argipäevamured. Projekti tulemusena valmis EPNÜLi liikmetele koolituskava. Ühingu panus valdkonda seisneb selles, et eakate digioskuste arendamine suurendab sotsiaalset kaasatust ja loob võrdsemad võimalused ühiskonnaelust osavõtmiseks.

2021 käivitatud ja ellu viidud voorud

Vabaühenduste arenguhüppe taotlusvoorus toetatakse tegevusi, mis aitavad ette valmistada ühingu arenguhüpet, projekti väljundiks tegevuskava arenguhüppeks, äriplaani või tegevuskava sihtrühma kuuluvate vabaühenduste arendamiseks. Vooru tutvustamiseks toimusid veebis (Zoom ja Facebook) nii eesti- kui venekeelne infopäev. Infopäeval osalesid lisaks KÜSKI töötajatele ka maakondlike arenduskeskuste vabaühenduste konsultant ja KÜSKI hindaja Kadri Pau MTÜ Estwatch projektijuht Uku Lilleväli ja SA Luke Mõis projektijuht Gea Järvela, SA Noored Kooli kommunikatsioonijuht Vladislav Lušin. Nii eesti- kui venekeelse infopäeva salvestused on leitavad KÜSKI [kodulehelt](#). Lisaks korraldati kaks äriplaani koostamise koolitust, eesti- ja venekeelne, toimusid Zoomis. Koolitusi viisid läbi Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse ettevõtluskonsultandid Priit Kuuskme (eestikeelne) ja Jevgenia Rõbakova (venekeelne koolitus). Toetamaks sotsiaalse ettevõtluse arengut ning vabaühenduste omatulu teenimise võimekust, koostasime koostöös Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskusega äriplaani koostamise juhendi.

Vabaühenduste arenguhüppe taotlusvooru laekus 70 taotlust. Toetust saanud projektide peamiseks fookuseks oli ühingu põhitegevuse sisuline arendamine, samuti põhitegevuse laiendamine ning turundus ja kommunikatsioon. Tagasiside küsimustiku põhjal oli esmaseid taotlejaid 36%, arenguhüpet ettevalmistavast voorust oli toetust taotlenud 24%. Infopäevade salvestusi oli vaadanud rohkem kui pool taotlejatest, infopäeval osales 30,8% taotluse esitajatest. Peamiselt saadi infot vooru ja taotlemise kohta KÜSK kodulehelt kysk.ee. Arengueksperdid leiti pigem isiklike kanaleid pidi, KÜSK arengueksperdid nimekirja kasutas 11,5% taotlejatest. Üldiselt leiti, et taotlusvorm oli arusaadav ja loogiliselt liigendatud.

KÜSKI mõju hindamiseks on lisatud taotlusvormidesse indikaatorid, mis võimaldavad hinnata KÜSKI toetuste jagunemist ühiskonnaelu valdkondade ja kodanikuühiskonnale oluliste teemade vahel, ning kaardistada, milliste ühingu võimekuste arendamisega projektide käigus peamiselt tegeletakse. Indikaatoritest saadud infot saame analüüsida projektide lõpparuannete alusel, juulis 2022.

Toetuse saajad jagunesid tegutsemispiirkonna alusel järgmiselt: 11 piirkondlikku taotlust (Harjumaa 4, Tartumaa 3, Jõgeva maakond 1, Valga maakond 1, Lääne-Viru maakond 1, Ida-Viru maakond 1), 9 üleriigilist taotlust, 2 rahvusvahelist taotlust.

Eesti väliskogukondade väljaannetele suunatud toetusprogramm 2021. Korraldati toetusprogrammi infopäev. Toetust sai taotleda tegevusteks, mis toetavad väliseesti ajalehetöötajate jätkusuutlikkust rahvaskaaslaste kogukondades uudiste ja informatsiooni vahendamisel, Eestiga ühtekuuluvustunde tugevdamisel ning eesti keele või kultuuri hoidmisel ja arendamisel. Esitati 8 taotlust, rahastus määrati 7 taotlusele, kuuest erinevast riigist. Eesmärgid, milleks toetust küsiti olid näiteks: uudiste vahendamine, ühtekuuluvustunde tugevdamine Eestiga, rahvusliku vaimu säilitamine, eesti keele ja kultuuri hoidmine ja arendamine, lugejaskonna suurendamine ja väljaande jätkusuutlikkuse tõstmine, Hajali elava kogukonna ühtseks inforuumiks ühendamine, välismaal elavate eestlaste tööde ja saavutuste väärtustamine, arhiivi loomine eestlusest ja eestluse olulisuse tõstmine, kohaliku väljaande rahastamine.

Taotlejate tagasiside oli üldiselt positiivne. Kõik tagasisidekanalitest kas osalesid programmi infopäeval või vaatasid videoülevõtet sellest. Infopäeva hinnati abistavaks. Avaldati soovi tutvuda “Hea Kodaniku” tegijatega ja uurida nende mudelit. Sellest tulenevalt korraldati väljaannete toimetustele suunatud inspiratsioonipäev teemal „Väljaannete jätkusuutlikkus ja ajakirjanduslik innovatsioon“. Sündmusel käsitleti jätkusuutlikkuse teemat ning toimus kogemusvahetus uudsete ajakirjanduslike praktikate jagamiseks. Teise

seas tutvustas „Hea Kodaniku“ mudelit Andrei Liimets Vabauhenduste Liidust. Videosalvestus inspiratsioonipäevast on järelvaadatav KÜSKI kodulehel www.kysk.ee/veajal22

Lõpparuanded on esitanud kõik taotlejad. Kõikide projektide puhul saavutati eesmärk kas täielikult või suures enamuses ning toetusesaajad hindasid projekti raames tehtud tegevusi otstarbekaks. Aruannetele olid lisatud viited veebiplatvormidel ilmuvatele väljaannetele, paberkanalil väljaandeid saadeti KÜSKI büroosse tutvumiseks kolmel juhul – saime võimaluse käes hoida väljaannet Rahvuslik Kontakt, Läänekaare Postipoiss ja Euroopa Südames.

Mõned näited:

EESTI SELTS BELGIAS, VÄLJAANNE EUROOPA SÜDAMES

Eesti Selts Belgias eesmärk on suuta süstemaatiliselt ja operatiivselt informeerida kogukonna olemasolevaid ja tulevasi liikmeid neile olulistest teemadest ning tegevustest, mis toetavad eesti keele ja kultuuri õpet ning suurendavad rahvusaaslaste ühtekuuluvustunnet Eesti riigiga. Projekti tulemusel on oluliselt paranenud Eesti Seltsi võimekus kogukonna informeerimisel. Projekti käigus alustati ajalehe „Euroopa Südames“ väljaandmisega, loodi uus kogukonnanal, koolitati noori looma meediasisu ning valmis taskuhäälne Eesti Kooli tegemistest. Eesti Seltsi ja Eesti Kooli vabatahtlikud said läbi projekti küllaldaselt vajalikke teadmisi, kogemusi ja motivatsiooni, et tagada alustatud ettevõtmiste jätkusuutlikkus. Paberkanalil ajalehe tiraaž on 500 eksemplari ning seda levitatakse Eesti Seltsi ja Eesti Kooli üritustel, käest-kätte ning kõik huvilised saavad ajalehe ka saatkonnast ja Eesti Esindusest Euroopa Liidu juures.

TARTU COLLEGE, EESTI ELU/ESTONIAN LIFE

Väljaanne on registreeritud Kanadas ning ilmub Kanadas, Ameerika Ühendriikides, ja väliseesti kogukondades ülemaailmselt. Väljaanne on keskseks informatsiooniallikaks Põhja-Ameerika kohalikes eesti kogukondades. Eesti Elu eesmärgiks on jõuda võimalikult paljude väliseestlasteni nii Põhja-Ameerikas kui mujal maailmas. Väljaandel on nii paber- kui elektrooniline vorm.

Projekti eesmärk oli luua uues veebikeskkond 2021. a. lõpuks, mis võimaldaks lugejateni tuua kasutajasõbralik igapäevane digitaalne väljaanne, pakkuda kogukonna liikmetele lisaks uudistele ja informatiivsele sisule võimalust ennast väljendada, diskussioonis osaleda ja kaasluda, mille tulemusel laieneb lugejaskond ja on tagatud ajalehe jätkusuutlikkus. Viidi edukalt läbi fookusgruppide intervjuud, millest saadud sisendit on arvesse võetud digitaalse väljaande disainis ja ülesehituses. Sihtrühma kuulusid kogukonna esindajad 20-ndatest eluaastast kuni pensionieani.

Veebiarendus jätkub 2022. a. esimeses kvartalis ning veebiplatvorm avatakse 2022. a. keskpaigas. Eesti Elu ilmub igal reedel nii paberil kui digitaalselt. Digitaalse väljaande otse e-postkasti saajaid oli projekti lõpuks 193, mis on eelmise aastaga võrreldes 15% tõusnud. Digilehe näitamiste koguarv (impressions) Eesti Elu veebilehe ja sotsiaalmeedia kanalite kaudu on keskmiselt 3600 nädalas. Paberlehe tiraaž (1500) projekti ajal ei muutunud. Lehe maht on harilikult 16 lehekülge, pühade- ja erinumbrid kuni 20 lehekülge.

2021 lõpetatud voorud, sh 2018 algatatud voorude järelaruanded, 2019 toimunud voorude lõpparuanded.

2021. aastal tegime kokkuvõtteid varasemate aastate voorude lõpp- ja järelaruannetest, viimastes analüüsi voorude tegelikku mõju 2 aastat pärast projekti lõppu.

Vabauhenduste arenguhüppe taotlusvoorud 2018 aastal viis arenguhüppe projekte ellu 19 piirkondlikku ja 11 üleriigilist organisatsiooni. Järelaruannetest selgus, et kuigi ühingud on oma eesmärgid täitnud, mõnel juhul lausa ootusi ületades, siis COVID-19 pandeemia mõjul on paljud ühingud tegevusi vähendanud või peatanud, mistõttu on langenud ka tulud. Samas aitas projekti ellu viimine luua baasi, et eriolukorras hakkama saada ja paindlikke lahendusi välja mõelda, mis aitas nii mõnelgi ühingul tagada ühingu stabiilsuse ja jätkusuutlikkuse. Arendati teenuseid, tegeleti ühingu meeskonna võimendamise, arengukava/strateegia/tegevuskava koostamise, ühingusiseste protsesside korrastamisega. Teenuste arendamise tagajärjena on kasvanud nii teenuste arv kui kvaliteet, mille tulemusel on kasvanud ka koostööpartnerite arv, tulud ja kliendibaas. Tiimi võimendamise ja arengukavade loomise kaudu paranes

liikmete motiveeritus ja omavaheline koostöö, teadmiste ja oskuste arendamise teel paranes teenuste kvaliteet ja laiendati annete ning omatulu baasi. Samuti kasvas vabatahtlike, töötajate, partnerluste arv.

Mõned näited:

Eesti Inimõiguste Keskus – kommunikatsioonivõimekuse arendamise projekti tulemusel loodi kommunikatsioonistrateegia, mille abil saavutati oluline arenguhüpe. Palgati kaks uut töötajat, püsiannetajate arv kasvas neljakordselt. Projekti mõjul suudeti rahastusallikaid mitmekesistada ja tulubaasi kasvatada.

MTÜ Vanem Vend, Vanem Õde – arenguhüpe eesmärk oli kasvatada teenuse kvaliteeti vabatahtlike toetamise kaudu. Projekti raames süstematiseeriti vabatahtlike värbamise kord ning arendati vabatahtlike toetamise süsteemi. Tulemusena kasvas vabatahtlike motivatsioon, nad püsivad programmis kauem ning ka programmis osalevatel lastel on huvi jätkata „vanema õe või vennaga“ suhtlemist pärast projekti lõppu.

MTÜ Pesapuu – tiimitöö tõhusamise teel tulemuslikuma teenuse pakkumine. Arenguhüpe tagajärjel on tiimitöö tõhustunud ning teenuse pakkumine muutunud efektiivsemaks. Tulemusena on projekti mõjul ühingu tulud märgatavalt kasvanud ning tulude struktuuri muutuse kaudu on tagatud ühingu jätkusuutlikkus.

Vabaühenduste arenguhüpe taotlusvoorust 2019 aasta (AH19) rahastati 18 ühingu tegevusi, summas 426 493,90 eurot. Projektide eesmärkideks oli näiteks kommunikatsiooni arendamine (3 juhul), finantsvõimekuse arendamine, sh teenuse välja töötamine ja arendamine oma tulu teenimiseks (5 juhul), samuti tegeleti püsiannetajate hulga suurendamisega, meeskonna juhtimise ja arendamisega jne. AH19 voorust toetust saanud ühinguid mõjutas väga tugevalt 2020.a kevadel alanud koroonapandeemia. Kõik taotlejad töid lõpparuannetes välja, et kohanemine muutunud oludega ning tegevuskava ellu viimine kriisitingimustes oli väljakutse. Väga paljud planeeritud sündmused ja tegevused viidi üle veebiplatvormidele. Hoolimata takistustest ja viivitustest projektides, viidi kõik toetust saanud projektid abikõlblikkuse perioodi kestel siiski edukalt täies mahus ellu.

Mõned näited:

SA Lapse Heaolu Arengukeskus

SA Lapse Heaolu Arengukeskus on noor organisatsioon, kelle missiooniks on luua uut kvaliteeti laste heaolu ja arengu varajasel toetamisel ning probleemide ennetamisel. Tegevustega alustamisel puudus meil varasem koostöökogemus kohalike omavalitsustega ja multiprofessionaalsete meeskondadega, tehniline võimekus ja inimressurss andmete kogumiseks ja analüüsiks. Vajasime tehnilist lahendust ja andmete analüüsi teostamiseks pädevat inimest. Samuti kõrvalpilku ja suunamist meeskonna juhtimises ning tulevikuplaanide seadmisel. Peame äärmiselt oluliseks meeskonna motiveerimist, võimestamist ja kaasamist tuleviku otsustes. KÜSK toetusel kohandasime kliendihaldussüsteemi "Pugu" kasutamiseks "Perepesa" klienditöö dokumenteerimiseks ja aruandluse automatiseerimiseks.

Rahvusvaheline Maja

Ühingu peamine probleem oli vähene finantsvõimekus ning suur sõltuvus rahastajatest, mis tähendas sõltuvust projektivoorudest ning tõi kaasa suurema kaadrivoolavuse ning katkendliku tegevuse. KÜSKi toetuse abil oleme arendanud välja jätkusuutliku sotsiaalse ettevõtte nimega Kõömen. Suudame nüüd teatud määral katta omatulust, palgakulusid ning saame oma eesmärgi täita jätkusuutlikumalt ning samuti kasutada omatulu sihtgrupi pakiliste vajaduste lahendamiseks, sõltumata ainult rahastusfondidest ja -perioodidest. Lisaks on meie sotsiaalne ettevõtte ka uus innovatiivne viis toetada meie sihtgrupi heaolu. Tänu arenguhüpele on meil jätkusuutlik, selge visiooni, eesmärkide ja teenustega sotsiaalne ettevõtte. Meie omatulu protsent on kasvanud hüppeliselt, meil on tekkinud püsikliendid ja igakuine stabiilne omatulu teenimisvõimekus.

Lõimeleer

MTÜ Lõimeleer tegutses projektipõhiselt, st toimusid suvised lastelaagrid (koroonaeelselt perspektiivilt vaadates isegi üpris edukalt), kuid puudusid vahendid ja selge plaan kahe suve vahelise aja sildamiseks, nii et enne uut suve jõudsid meie kliendid meid ära unustada. Arenguhüpe projekti lõppedes on MTÜ Lõimeleeril

oma esinduslik kodulehekülj www.loimeleer.com, stabiilne teadlikult planeeritud infovoog ning virtuaalsed teenused, nii et eesti lapsed üle maailma saavad meie abil sidet hoida ka talvel.

NULA inkubaator

Konkursi tulemusel on aastatel 2021 - 2023 NULA inkubaatori läbiviimisel KÜSKI partneriks Heateo Sihtasutus. Nupukate lahenduste toetamine toimub neljas etapis:

1. Inspiratsioonipäevad kõigile, kel on uuenduslikke mõtteid mõne ühiskondliku probleemi lahendamiseks (toimused märtsis). Lisaks kümme artiklit NULA 2021 aasta fookuses olevatest teemadest.
2. Ideede korje (toimus märts-aprill)
3. Inkubatsioon, sh koolitused, mentorlus (aprill - oktoober)
4. Projektide rahastamine (taotlemine oktoobris)

Inspiratsioonipäevad toimusid eriolukorra tõttu virtuaalselt. Esitati **kokku 89 ideed**

(<https://nula.kysk.ee/esitatud-ideed>), millest 15 said oma algatust tutvustada hindamiskomisjonile.

Esitatud ideedest 11 valiti välja NULA inkubaatorisse. Ideed on leitavad NULA kodulehelt

(<https://nula.kysk.ee/algatused>). 2019 aastast on inkubaator kaheosaline - esimesed kaks kuud (mai ja juuni) oli üheteistkümnel meeskonnal võimalus oma ideed täpsustada ja testida. Juunikuust jätkas seitse meeskonda põhjalikumalt idee edasi arendamisega.

Edasi pääsenud 11 ideed olid: Düsleksia kapist välja, EatB4, Infinder, Klubi Tervisefänn, Koostööõpe, Liigun rattaga, NOSI, Pai programm, PEVICO, Walkwise ja Ökosaadikud.

Pärast juuni kuus toimunud vahehindamist jätkavad seitse ideed: EatB4, Infinder, Klubi Tervisefänn, Koostööõpe, NOSI, PEVICO ja Walkwise. Algatused pakuvad lahendusi erinevatele probleemidele alustades toiduraiskamisest kuni laste vähese liikumisharjumuseni.

Kokku toimus inkubaatori perioodil 7 koolituspäeva ja 192 tundi mentorlussessioone.

Inkubaatori saab lugeda edukaks, kuna kõigis mõõdetavates kategooriates sai 2021 aasta programmile anda maksimumpunktid.

KÜSK tutvustas 24. septembril 2021 NULA inkubaatori läbinutele starditoetuse meedet selle sisu, nõudeid ja esitamise tähtaega. 18 oktoobriks laekus KÜSKI 5 starditoetuse taotlust, KÜSKI nõukogu koosolekul otsustati starditoetus määrata kahele taotlusele: MTÜ EatB4 ja PEVICO MTÜ.

EatB4 - Platvorm, mis kogub kokku info toidukaupluste poolt loovutatava toidu kohta ja võimaldab seda kasutada Toidupanga logistika efektiivsemaks korraldamiseks.

PEVICO - Sotsiaalset isoleeritust ennetav terviklahendus, mis on suunatud inimestele, kes ei oska või pole tervise tõttu võimelised kasutama sidevahendeid oma lähedastega kontakti hoidmiseks. Lahendus on abiks ka haiglatele/hoolekandeesutustele.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et NULA inkubaatori programm on kulgenud hästi ja ootuspäraselt. Inkubaatoris on mitmed suure ühiskondliku mõjuga algatused, mille edu on kogu ühiskonna parem käekäik.

Suursündmuste toetamine

Kodanikuühiskonna suursündmuste ideekorjena välja kuulutatud konkursile esitati kokku 17 taotlust, kellest 1 ei olnud nõuetele vastav. Vastavalt nõukogu kehtestatud korrale on nõukogu otsustanud suursündmusena toetada kokku 6 tegevust kokku summas 104 442,5 eurot. Toetatud suursündmused on kodanikuühiskonna arendamise seisukohalt olulised ning kaasavad suure hulga osalejaid, erinevatest sihtrühmadest ja erinevatest valdkondadest.

- Arvamusfestival 2021, mida korraldab MTÜ Arvamusfestival, summas 20 000 eurot;
- Kodanikuühiskonna Foorum 2021, mida korraldab MTÜ Sillamäe Lastekaitse Ühing, summas 9 042,50 eurot;
- Vabamu demokraatiemaline rändnäitus ja programm „30 aastat iseseisvat riiki“, mida korraldab Kistler-Ritso Eesti SA, summas 10 000 eurot;

- Noortefoorum ja noore vabatahtliku tegevuspäev 2021, mida korraldab MTÜ Peace Child Eesti, summas 15 000 eurot;
- Teeme Ära talgupäev, mida korraldab Eestimaa Looduse Fond, summas 38 000 eurot;
- VNEformat ehk Kogemusõppepäevad venekeelsete vabaühendustele, korraldajaks SA Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus, summas 12 400 eurot.

Kõik toetatud suursündmused omavad vabakonna jaoks olulist kaalu ja kaasavad märkimisväärsel arvul osalejaid.

ARENDS- JA TUGITEGEVUSED

Nõustamine ja arendustegevus maakondades

KÜSK koordineerib jätkuvalt maakondlike arenduskeskuste (MAK) vabaühenduste konsultantide tööd. Tellime keskustelt nõustamis- ja tugitegevusi kodanikuühendustele ja –algatustele. Selleks, et kogukonnatasandil oleks tugi vabaühendustele olemas ning kogukonnad üle Eesti aktiivsed. Kokku on üle Eesti 18 konsultanti, neist kaks vene töökeelega.

2021. aastal valmis analüüs kõigi Eesti omavalitsuste vabaühenduste rahastamise kohta, v.a Tallinn. Analüüs on jätkuks 2016 a. tehtud analüüsile, kui uuriti vabaühenduste rahastamist omavalitsustes. Esimese etapina koostati analüüsi lähteülesanne ning seejärel koostöös MAKidega valmistati ette materjalid maakondades andmete kogumiseks. Teises etapis MAKide vabaühenduste konsultandid koguvad andmeid oma maakonna omavalitsuste kohta. Kolmandas etapis koondab Tallinna Ülikool kogutud andmed põhjalikumaks analüüsi raportiks ning vajadusel kogub andmeid juurde (viib läbi intervjuud, kogub häid näiteid jms). Analüüsi raport valmis 19.03.2021.

Jätkuvalt on MAKidel kohustus tagada kõigi kokkulepitud teenuste pakkumine arenduskeskuses kohtumiste, grupinõustamiste, e-kirja või telefoni teel nõustamiste vms vormides.

Konsultantide üheks rolliks on hallata vabaühenduste nõuandeportaali mtyabi.ee, millelt leiab operatiivselt abi nii vabaühenduse igapäevategevusi puudutavate küsimuste osas kui infot koolitus- ja rahastusvõimaluste kohta.

MAKidelt tellitavad vabaühenduste juhtide arenguprogrammid maakondades

Vabaühendustele suunatud arenguprogrammideks oli 2021 aastal eelarve 25 000 eurot, mis jagunes 17 programmi vahel (15 eestikeelset programmi, igas maakonnas üks programm ja 2 venekeelset programmi Harju- ja Ida-Virumaal). Eelarve ühe programmi kohta 1470 eurot.

Eriolukord on tinginud mitmete koolituste läbiviimise videosilla abil. Selline koolituse läbiviimise viis võimaldab koolitusel osaleda üleriigiliselt. Mitmed arenguprogrammid viidi läbi maakondade koostöös. Kokku moodustati 2021 aastal maakondade vahel 6 koostöögruppi arenguprogrammide läbiviimiseks ja koostöös viidi ellu 12 arenguprogrammi.

Enamlevinud teemad koolitusprogrammides olid seotud eelkõige ühenduse juhtimisega (koosolekute läbiviimine, raamatupidamine, ühenduse juriidilised toimingud, omatulu teenimine). Eraldi võib välja tuua annetuste kogumise koolitused, mis olid 2021 aastal kõige sagedasem koolituse teema. Päevakorras oli ka kommunikatsioon, suhtlemisoskused, konfliktide lahendamise oskused ja lisaks kaasamine ning motiveerimine, projektijuhtimise ja toote/teenuse disaini koolitusi.

Taoliste maakonnas tegutsevatele ühendustele pakutavate tugitegevustega tuleks kindlasti edaspidi jätkata.

Jätkasime kliendirahulolu küsitluste läbiviimisega, klientide tagasiside ja ettepanekute kaudu saadud sisend on aluseks konsultatsiooniteenuse täiendamiseks ning vabaühenduste konsultantide teenuse kvaliteedi hindamiseks.

VÕIMEKAD JA HOOLIVAD KOGUKONNAD

2021 aasta I kvartalis alustati KÜSKis kogukonna eestvedaja stipendiumi taotlusvooru ettevalmistavate tegevustega. Esmalt valmistati ette ja viidi läbi kogukonnaseminar. Seminari üheks eesmärgiks oli kaardistada mida vajavad kogukonnad efektiivseks tegevuseks, millised on kogukonna ootused ja kellele on need suunatud. Lisaks anti Siseministeeriumi poolt ülevaade kogukonnakesksest lähenemisviisist. Tartu Ülikooli Ühiskonnateaduste instituut andis ülevaate Kogukonna mõistest, tähendusväljast ja uudsetest külgedest kogukonna arenduses.

Paralleelselt kogukonna seminariga valmistati KÜSKis koostöös Eesti Külaliikumine Kodukandiga ette ka arutelu läbiviimine Arvamusfestivali kogukonna- alal. Arutelu teemaks oli kogukonna rollid. Arutelu eesmärk oli arutada koos, mis on kogukonna roll nii oma liikmete kui ühiskonna jaoks ning mis see peaks olema? Kuidas kogukonnad kujunevad, kas ja kes neid saab luua? Millised on tugevad kogukonnad? Arutelus osalesid: Kertu Birgit Anton (Fridays For Future Eesti), Monika Rogenbaum (Taheva Valla Külade Selts), Peeter Vihma (Tallinna Asumiseltside Liit), Raoul Raidna (Lille Asumiselts MTÜ tuleohutuse ja vabatahtliku pääste eestvedaja). Arutelu toimus 14.augustil 2021 ja tulemus oli ootuspärane.

Kuna kogukonna eestvedaja stipendiumi näol on tegemist esimese omalaadse stipendiumiga Eestis, oli stipendiumi dokumentide loomine ajamahukas protsess. Juuni kuu lõpuks töötati KÜSKis välja esmane kogukonna eestvedaja stipendiumi statuut, taotlusvorm ja hindamiskriteeriumid. Septembris tutvustati välja töötatud stipendiumi statuuti, taotlusvormi, hindamiskriteeriume ja hindamise juhendit vabaühenduste konsultantidele ja küsiti tagasisidet. Tagasiside põhjal täiendati dokumente. Oktoobris tutvustati stipendiumi dokumente Siseministeeriumile ja ministeeriumi partnerorganisatsioonidele, Vabaühenduste Liidule ning KÜSK hindajate kogule. Tagasiside põhjal täiendati dokumente. Oktoobris hakati looma kogukonna mentorite andmebaasi, kust taotlejal on soovi korral võimalik valida endale sobiv mentor. Novembris kuulutas KÜSK välja stipendiumi konkursi ja viidi läbi kogukonna eestvedaja stipendiumi infoseminar. Infoseminaril tutvustati stipendiumi ning koguti infot osalejatelt kogukondade vajaduste kohta. Stipendiumitaotluse esitamise tähtaeg on 10. jaanuar 2022. Stipendiumi kasutamise periood on 1. aprill - 31. detsember 2022. Stipendiumi suurus on kuni 5 000 eurot.

RAHVUSVAHELISE KOOSTÖÖ SOODUSTAMINE

2020. aastal jätkasime Kodanike Euroopa programmi tutvustamist üle Eesti vabaühenduste, kohalike omavalitsuste ja muu avaliku sektori asutuste seas. Viisime ühes partneritega läbi sündmusi ja veebiseminare. Esialgu planeeritud sündmustest said ellu viidud vaid mõned, sest COVID-19 viirusest tingitud piirangute tõttu jäi toimumata või järgmisse aastasse edasi lükatud mitmed koos teiste koostööpartneritega korraldatavad seminarid ja üritused. Mõnede ära jäänud sündmuste asemel korraldati veebiseminarid, sh kaks infoseminari KÜSKiga.

KÜSK programmi kaudu rahastuse jagamisega seotud ei ole, üksnes nõustame vabaühendusi ja taotlejaid üle Eesti. Kas otseselt või kaudselt meie teavitustöö tulemusena esitati eelmisel aastal Eestist 11 taotlust. Toetuse sai 2 taotlust ja 22 Eesti asutust või organisatsiooni osalevad 21 projektis partnerina.

2020. aastal viidi läbi koostöös partneritega ja tutvustati programmi muudel sündmustel 9 korral, viies teadmisi programmist rohkem kui 400 osalejani töötubade, ettekannete, veebiseminaride ja partnerlust soodustavate kontaktseminaride kaudu.

2021. aasta algul lõppes Kodanike Euroopa programmi 7 aastane periood ja meetmetesse taotluste esitamine, tagasisides aruandele oli hinnang KÜSKi tegevusele väga hea. Kodanike Euroopa programm liitus uue Euroopa Liidu riikide ülese Kodanike, Võrdõiguslikkuse, Õiguste ja Väärtuste programmiga. Euroopa Kodanike kontaktpunkt lõpetas oma tegevustega 31.03.2021.

2021.aastal esitas KÜSK taotluse saada Euroopa Liidu **Kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programmi (CERV)** kontaktpunktiks perioodil 2021-2022, taotlus rahuldati ja tegevused on käimas. KÜSKi peamiseks tegevuseks CERV kontaktpunktina vahemikus mai-detsember 2021 on olnud Euroopa Komisjonile rahastustaotluse esitamine, kontaktpunkti tegevuste rahastamiseks. Selleks, et olla infoväljas, on

koordinaatorid pidevas suhtluses nii Euroopa Komisjoni esindajate kui teise ELi liikmesriikide kontaktpunktidega ning osalevad erinevatel rahvusvahelistel online seminaridel.

CERV kontaktpunkti olulisimaks eesmärgiks on avalikkuse teavitamine programmist, avanevatest taotlusvoorudest ja tulemustest. KÜSK on loonud oma kodulehele programmi alamlehe (www.kysk.ee/cerv), mida jooksvalt täiendatakse.

KÜSK seadis eesmärgiks viia perioodil juuni 2021-aprill 2022 läbi 12-15 infoüritust ja teavitada läbi infoürituste ning infokirjade vähemalt kuni 900-t otsest osalejat. 2021. aasta detsembri lõpuga on kontaktpunkt jaganud infot 13 erineva infoürituse raames ja seda rohkem kui 382-le inimesele. Lisaks on jõudnud info programmi kohta läbi erinevate infokirjade tuhandete inimesteni ning trükitud programmi infomaterjalid. KÜSK on pakkunud nõustamisteenust seoses CERV programmi taotlusvoorudega erinevatele organisatsioonidele ning suurendanud oma nähtavust rahvusvahelisel tasandil läbi erinevate projektide ja koostöös teiste kontaktpunktidega, et Eesti organisatsioonid valitaks partneriteks CERVi välisprojektidesse. Kas erinevad Eesti organisatsioonid taotleja/partnerina CERVi taotlusvoorudesse 2021 on kandideerinud või rahastust saanud, pole teada, kuna esimese voo tulemusi pole veel avalikustatud.

SOTSIAALSE INNOVATSIOONI KOMPETENTSIKESKUSE LOOMINE

Rahvusvaheline koostööprojekt- sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuse loomine. 2021 aastal alustas KÜSK tegevust Euroopa Liidu poolt 80% ulatuses toetatud rahvusvahelise konsortsiumi kaheaastases projektis, mille juhtpartneriks on Social Impact Saksamaalt. KÜSK on Eestis koordinaator ning lisaks on projekti partnerid Tallinna Ülikool, Võrumaa Arenduskeskus, Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustik ning võrgustikus tegutsevad koos partneritega Siseministerium ja Sotsiaalministerium.

Projekti teised rahvusvahelised rahastatud partnerid on SEND, TU Dortmund, FASE, Diakonie Schleswig-Holstein ja Phineo Saksamaalt, Glasgow Caledonian University and Social Innovation Exchange Inglismaalt, Shipyard Foundation Poolast ning Danish Social Innovation Academy ja Danish Design Center Taanist.

Projekti raames luuakse KÜSKi koordineerimisel Eestisse sotsiaalse innovatsiooni kompetentsikeskuse ning sotsiaalse innovatsiooni infrastruktuuri raamistik, mis koosneb kohalike partnerite võrgustikust – kuhu kuuluvad sotsiaalse innovatsiooni valdkonna poliitikakujundajad, eksperdid ja praktikud.

Projektil on kolm peamist eesmärki: 1. sotsiaalse innovatsiooni ökosüsteemi arendamine Eestis. 2. Eesti sotsiaalse innovatsiooni meetodite tutvustamine partnerriikidele ja potentsiaalselt teistele ELi liikmesriikidele. 3. Partnerriikide sotsiaalse innovatsiooni valdkonna parimate praktikatega tutvumine ja nende kogemusest õppimine.

Projekti tegevuse käigus viiakse läbi mitmeid töötubasid, koolitusi, seminare, sündmusi ja kohtumisi huvi- ja sihtgruppidele, sh sihtasutustele ja ettevõtetele, start-up'idele ja sotsiaalsetele ettevõtetele, kohalikele omavalitsustele ja riigi asutustele ning ka poliitikakujundajatele, finantseerimisasutustele, potentsiaalsetele investoritele ja teenuseosutajatele. Analüüsitakse hiljutiste siseriikliku sotsiaalse innovatsiooni ökosüsteemi uuringuid, koostatakse konkreetset poliitilist soovitusi sisendiks sotsiaalse innovatsiooni strateegia kujundamiseks ning sh juhitakse siseriikliku strateegia loomist. Lisaks vahendatakse teavet kodulehe kaudu ja edastatakse regulaarset uudiskirja.

RAHVUSVAHELISE KOOSTÖÖ KONKURSID

KÜSKi rahvusvahelise koostöö toetamise konkursside puhul on taotlemis aktiivsus alates 2020 aasta COVID19 kriisist oluliselt vähenenud. Konkursid võimaldavad Eesti vabähendustel teha rahvusvahelist koostöö, sh osaleda rahvusvahelistes koostöö projektides, osaleda valdkonnale olulistel sündmustel välismaal ning korraldada rahvusvaheliste katusorganisatsioonide sündmusi Eestis. Kõik need tegevused aitavad kaasa vabähenduste võimekuse kasvule ning annavad võimaluse näha oma tegevuse tulemusi laiemas kontekstis. Sarnast toetust ei ole vabähendustel võimalik taotleda teistest programmidest, seepärast on oluline jätkata rahvusvahelise suuna koostöö toetamist KÜSKi poolt.

Reisitoetuste konkurss 2021

KÜSKI toel said oma kogemusi laias maailmas jagada või väliseksperte siia tuua 14 ühingu. Head Eesti kodanikuühiskonnapraktikat levitati teiste riikide hulgas Bahreini Kuningriigis, Lõuna-Aafrika Vabariigis, Soomes, Islandil. Huvi reisitoetuse vastu oli aasta algul suur, kuid COVID-19 viiruse tõttu jäid mitmed sündmused ära.

Välisprojektide omafinantseeringu toetamine 2021

Toetasime 9 ühingu omafinantseeringutaotlust. Projektide raames tegeleti: noorte meediaoskuste ja kriitilise mõtlemise edendamisega, õpetajate kompetentsipõhise koolitamise, hariduslike mängude arendamise ja kodanikuharidusega, sh Balti regiooni ja Venemaa haridustöötajate dialoogi edendamisega; mobiilsete noorte kaasamisega neid võõrustava riigi poliitilisse ja ühiskondlikku ellu; mitmekesisuse ja mitte-diskrimineerimise põhimõtete edendamisega töökeskkonnas; soolise võrdõiguslikkuse edendamisega poliitikakujundamises; piirkondade arenguga Läänemerepiirkonna riikides suurendamiseks turismi ja edendamaks jätkusuutlikku majandust.

Rahvusvaheliste katusorganisatsioonide suursündmuste konkurss

2021. aastal esitati konkursile 3 taotlust, mis vastasid konkursi tingimustele. Peace Child Eesti MTÜ, mis korraldas 22.-25. augustil 2021. Tallinnas rahvusvahelise kohtumise "Global Citizens' Assembly on SDGs". Sündmus tõi kokku katusorganisatsiooni Peace Child International võrgustiku eesmärgiga arutleda ühiskonna ja ettevõtjate panuse üle ÜRO tegevuskava 2030 ja globaalsete säästva arengu eesmärkide täitmisel. Sündmuse raames tutvustati Eesti paremaid digilahendusi, ühiskondlikke algatusi (sh Maailmakoristuspäev, Rohetiigri koostööplatvorm jmt) ning tutvuti välismaiste kogemustega säästva arengu eesmärkide saavutamisel. Sündmuse raames toimusid õppevisiidid ja kohtumised Eesti vabaühendustega, ettevõtjatega ja ametnikega. Töötati välja ÜRO Tallinna deklaratsioon. Robotex International Festival ja sellega samaaegselt toimuv Robotexi partnerorganisatsioonide kohtumine, sündmus korraldas Mittetulundusühing Robotex, mis on Eestis asuv katusorganisatsioon. Sündmuse eesmärk oli partnerorganisatsioonidega arutada järgmiste aastate võistlusplaani, koostööpõhimõtteid ja jagada parimaid praktikaid. Sündmusel olid kaasatud kõik Robotexi partnerorganisatsioonid 23-st riigist.

Läbi viidud sündmuste aruannete analüüsi tulemusena järeldame, et suursündmused on rahvusvaheliste võrgustikele jätkuvalt olulise tähtsusega, et edendada koostööd, vahetada parimaid praktikaid ning pakkuda vastastikust tuge.

MUU OLULINE

Parima vabaühenduse stipendium

2020. aasta parimaks vabaühenduseks tunnustati MTÜ ASÕP, sellega kaasnes KÜSKI stipendium 5000 eurot. ASÕP ehk asendusõpetajate programm, ühelt poolt aitab kaasa, et õpilastel oleks sujuv õpitee, aga teiselt on see ka võimalus tutvuda õpetajaametiga. ASÕP visioon on, et iga koolitund saaks kvaliteetselt asendatud. Kvaliteetse asendustunni annab kõrgharidusega asendusõpetaja, kes on tunni hästi ette valmistunud ja kes oskab klassiruumi juhtida. ASÕP missioon on pakkuda koolidele süsteemi asendusõpetajate leidmiseks vähese aja- ja energiakuluga.

Vabaühenduste võimekuse analüüs

Alustasime ettevalmistavaid tegevusi vabaühenduste tegevusvõimekuse kaardistamiseks nign KÜSKI toetuste mõju analüüsimiseks. Töötasime koostöös ekspertidega välja ankeedid MTÜdele ja Sale, mida jooksvalt saata kõikidele taotlejatele 2022 aasta jooksul.

Digitaalse taotlussüsteemi arendamine

2021 aastal tegelesime pidevalt võimaluste otsimisega, et leida arendada välja või liituda mõne olemasoleva online ehk digitaalse taotluste süsteemiga. Tutvusime erinevate süsteemidega, valmistasime

ette KÜSKI taotlemise infosüsteemi kontseptsiooni. 2021 aasta lõpul jõudsime kokkuleppele ühineda Kultuuriministeriumi online taotlemissüsteemiga.

Panus erinevatesse kodanikuühiskonna tööühmadesse

Osalesime Aasta kodaniku, silmapaistvamate vabaühenduste valimisel, integratsiooniteemalistes tööühmades, sotsiaalse innovatsiooni võrgustiku koostöös, avatud valitsemise partnerluse tööühmades, koolinoorte ideekonkursi hindamisel, USAID vabaühenduste jätkusuutlikkuse indeksi koostamisel, Eesti kodanikuühiskonna arengu kontseptsioon (EKAK) komisjoni koosolek ja mõnes teiseski tööühmas, kuhu peeti oluliseks meie esindajat kutsuda.

Koduleht kysk.ee.

2021 aasta jooksul toimus KÜSKI kodulehe arendamine, uue info avaldamine jätkub jooksvalt.

Plaanid 2022 aastal

KÜSK jätkab enamike taotlusvoorudega sarnaselt aastale 2021. Ettevalmistatud kogukonna eestvedaja stipendiumi konkursi ellu viimine. Lisandub tegevusi juba senisele koostööle välisministeeriumiga, oleme ettevalmistanud stipendiumi konkursi välismaal elavatele Eesti noortele erialase praktika läbimiseks Eestis. Ettevalmistused on tehtud maakondlike arenduskeskuste vabaühenduste konsultantide teenuse üle vaatamiseks, kogukonna ning kohalike omavalitsuste ja noorte kaasamise teema lisamiseks teenuse lähteülesandesse.

Olulised majandusnäitajad

Tulude jaotus:	2021	osakaal	2020	osakaal
Saadud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks (s.h. tegevustoetus)	324 665,00 €	18,3 %	394 837,00 €	23,1 %
Vahendatud tegevustoetus	456 000,00 €	25,7 %	426 000,00 €	24,9 %
Sihtfinantseerimise vahendamine (projektitoetused)	991 779,00 €	56,0 %	883 863,00 €	51,8 %
Omatulu	- €	0,0 %	2 781,00 €	0,2 %
Kokku	1 772 444,00 €		1 707 481,00 €	

Kulude jaotus:	2021	osakaal	2020	osakaal
Jagatud toetused (s.h. vahendatud tegevustoetus)	1 395 770,00 €	79,6 %	1 271 374,00 €	76,7 %
Mitmesugused tegevuskulud	77 481,00 €	4,4 %	108 121,00 €	6,5 %
Tööjõukulud	280 733,00 €	16,0 %	279 043,00 €	16,8 %
Kokku	1 753 984,00 €		1 658 538,00 €	

Olulisemad majandusnäitajad:	2021	2020	2019	2018
Käibevara (raha ja nõuded)	1 620 991,00 €	1 043 526,00 €	803 396,00 €	1 018 752,00 €
<i>s.h. nõuded toetusesaajatele</i>	<i>502 918,00 €</i>	<i>440 035,00 €</i>	<i>294 309,00 €</i>	<i>423 810,00 €</i>
Kohustused	1 494 239,00 €	935 234,00 €	744 047,00 €	960 035,00 €
<i>s.h. sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed</i>	<i>1 458 974,00 €</i>	<i>916 651,00 €</i>	<i>714 988,00 €</i>	<i>906 821,00 €</i>
Netovara (tulem)	126 752,00 €	108 292,00 €	59 349,00 €	58 716,00 €
Tulud	1 772 444,00 €	1 707 481,00 €	1 992 225,00 €	2 329 575,00 €
<i>s.h. saadud toetused</i>	<i>1 772 444,00 €</i>	<i>1 704 700,00 €</i>	<i>1 990 065,00 €</i>	<i>2 328 560,00 €</i>
Kulud	1 753 984,00 €	1 658 538,00 €	1 992 228,00 €	2 368 948,00 €
<i>s.h. jagatud toetused</i>	<i>1 395 770,00 €</i>	<i>1 271 374,00 €</i>	<i>1 591 024,00 €</i>	<i>1 861 823,00 €</i>

Suhtarvud:	2021	2020	2019	2018
Käibevara/kohustused	1,08	1,12	1,08	1,06
Netovõlakoormus ehk (kohustused-likv.varad)/tulud	21,2 %	19,4 %	11,8 %	17,4 %
Antud toetuste osakaal kogukulus	79,6 %	76,7 %	79,9 %	78,6 %

Inimesed:	2021	2020	2019	2018
Nõukogu liikmete arv	7	7	7	7
Nõukogule makstud tasud	14 747,00 €	13 475,00 €	3 230,00 €	4 530,00 €
Juhatuse liikete arv	1	1	1	1
Juhatusele makstud tasud	32 500,00 €	39 768,00 €	33 600,00 €	31 200,00 €
Töölepinguga töötajate arv	10	7	7	10
Töötajatele makstud tasud	148 182,00 €	135 374,00 €	144 482,00 €	185 630,00 €

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	1 117 990	603 366	
Nõuded ja ettemaksud	503 001	440 160	2
Kokku käibevarad	1 620 991	1 043 526	
Kokku varad	1 620 991	1 043 526	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	35 265	18 583	5
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	1 458 974	916 651	
Kokku lühiajalised kohustised	1 494 239	935 234	
Kokku kohustised	1 494 239	935 234	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	108 292	59 349	
Aruandeaasta tulem	18 460	48 943	
Kokku netovara	126 752	108 292	
Kokku kohustised ja netovara	1 620 991	1 043 526	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	1 772 444	1 704 700	6
Muud tulud	0	2 781	
Kokku tulud	1 772 444	1 707 481	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-1 395 770	-1 271 314	7
Mitmesugused tegevuskulud	-77 481	-108 181	8
Tööjõukulud	-280 733	-279 043	9
Kokku kulud	-1 753 984	-1 658 538	
Põhitegevuse tulem	18 460	48 943	
Aruandeaasta tulem	18 460	48 943	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	18 460	48 943	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-62 840	-145 851	2
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	559 004	191 187	4;5
Kokku rahavood põhitegevusest	514 624	94 279	
Kokku rahavood	514 624	94 279	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	603 366	509 087	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	514 624	94 279	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 117 990	603 366	

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2019	59 348	59 348
Korrigeeritud saldo 31.12.2019	59 348	59 348
Aruandeaasta tulem	48 943	48 943
Muud muutused netovaras	1	1
31.12.2020	108 292	108 292
Aruandeaasta tulem	18 460	18 460
31.12.2021	126 752	126 752

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital 2021. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Eesti finantsaruandluse standardid on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses ning mida täpsustavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid ja täiendab Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend.

Alates 01.06.2020a osutab SA Kodanikuühiskonna Sihtkapitalile raamatupidamisteenust Riigi Tugiteenuste Keskus. Raamatupidamistehingud kajastatakse "Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend" Lisa 1 kontoplaani alusel.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse raha pangas. Sihtasutuse rahavood on kajastatud kaudsel meetodil. Arvelduste teostamine toimub riigikassa kaudu.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse tegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid.

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, see on nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused ja tagasimaksed. Ostjatel laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse iga ostja kohta eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Kõiki muid nõudeid (intressinõuded, maksude ettemaksed, tulevaste perioodide kulud) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega.

Lühiajaliste nõuete grupis kajastatud ühingutele tehtud ettemaksetena arvestatakse toetuste maksed, mis on üle kantud toetuse saajatele, kuid tekkepõhine toetuse kuluna kajastamise periood ei ole veel saabunud (saaja ei ole teinud kulutusi bilansipäevaks ära või bilansipäevaks ei ole saanud dokumente, mis tõendavad saaja poolt kulutuste tegemist). Peale toetuse saajate poolt esitatud kuluaruannete kontrollimist ja kinnitamist kantakse kasutatud ettemaksete osa sihtfinantseerimise kuludesse ja lühiajalistest nõuetest maha.

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimise vahendamine.

SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital vahendab riigieelarvelisi toetusi kodanikuühiskonna arendamiseks. Sihtfinantseerimisena kajastatakse projektipõhiseid toetusi, mida iseloomustab kindel eesmärk koos näitajatega, mille alusel eesmärgi täitmist mõõdetakse, tegevuskava ja rahaline eelarve. Toetuse vahendajana nõuame projekti kohta detailset aruandlust ning raha ülejääk tagastatakse projekti lõppedes toetuse saaja poolt.

Vahendatud sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna üldjuhul tegevuskulude tegemise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Kui eksisteerib sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna vastava riski kadumisel.

Programmide raames väljastatavad toetused vabaihindustele kajastatakse ettemaksete tegemisel ettemakstud sihtfinantseerimisena bilansis aktiiva poolel lühiajaliste nõuete grupis. Peale toetuse saajate poolt esitatud kuluaruannete kontrollimist ja kinnitamist kantakse kasutatud ettemaksete osa sihtfinantseerimise vahendamise kuludesse ja vähendatakse lühiajalisi nõudeid. Samal ajal kajastatakse sihtfinantseerimise tulu ning vähendatakse sihtfinantseerimise vahendamiseks saadud ettemakseid.

Lepingute alusel võetud sihtfinantseerimise andmise kohustisi ja sihtfinantseerimise saamise nõudeid kajastatakse eelnevalt tingimuslike kohustiste ja nõuete bilansivälistel kontodel.

Saadud tegevustoetusi kajastatakse tuluna raha laekumisel.

Tegevustoetust antakse SA-le Kodanikuühiskonna Sihtkapital tema põhikirjaliste ülesannete täitmiseks ning vastavalt Avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendi §-le 25 lg 11 kajastatakse tegevustoetus raha ülekandmisel koheselt toetuse saaja juures tuluna. Kui eelarveaasta lõpuks järelejäänud raha jäetakse sihtasutusele järgmise perioodi kulutuste katteks, võib tekkida majandusaastal positiivne tulem ning sellest lähtuvalt järgmisel majandusaastal negatiivne tulem.

Tulud

Teenuste müük on sihtasutuse kõrvaltegevus ning esitatud tulemiaruanDES real "Muud tulud".

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Kulud

Tegevuskuludena näidatakse sihtasutuse tegevusega seotud tekkepõhiseid kulusid.

Tööjõukulud ning nendega seotud maksukulud kajastatakse tekkepõhiselt perioodis, mille eest kulu arvestati. Kasutamata puhkepäevade ja väljamaksmata puhkusetasude kohustust hinnatakse ümber üks kord aastas aastaaruande lõpu seisuga.

Seotud osapooled

SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- * Siseministeeriumi kui asutajaõiguste teostajat,
- * tegev- ja kõrgemat juhtkonda,
- * eelpool loetletud isikute lähisugulasi ja nendega seotud ettevõtteid.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2021	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	83	83
Ostjatelt laekumata arved	83	83
Ettemakstud toetused	502 918	502 918
Kokku nõuded ja ettemaksed	503 001	503 001
	31.12.2020	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	125	125
Ostjatelt laekumata arved	125	125
Ettemakstud toetused	440 035	440 035
Kokku nõuded ja ettemaksed	440 160	440 160

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	5 352	3 019
Erisoodustuse tulumaks	43	60
Sotsiaalmaks	9 469	5 777
Kohustuslik kogumispension	461	337
Töötuskindlustusmaksed	538	323
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	15 863	9 516

Lisa 4 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	1 508	1 508	
Võlad töövõtjatele	9 235	9 235	
Maksuvõlad	15 863	15 863	3
Saadud ettemaksed	8 659	8 659	
Muud saadud ettemaksed	8 659	8 659	
Kokku võlad ja ettemaksed	35 265	35 265	
	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	3 673	3 673	
Võlad töövõtjatele	5 394	5 394	
Maksuvõlad	9 516	9 516	3
Kokku võlad ja ettemaksed	18 583	18 583	

Lisa 5 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2020		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanne	31.12.2021	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Vabäühenduste toetusprogramm	0	905 000	1 416 847	-197	938 875	0	1 382 776
KOP	0	11 651	139 059	10 980	73 841	0	76 198
Kodanike Euroopa kontaktpunkt	0	0	12 300	-10 980	12 970	0	0
Maakondlikud arendustegevused	0	0	456 000	0	456 000	0	0
Tegevustoetused	0	0	290 758	0	290 758	0	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	916 651	2 314 964	-197	1 772 444	0	1 458 974
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	0	916 651	2 314 964	-197	1 772 444	0	1 458 974

Lisa 6 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2021	2020
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	324 665	394 837
Vahendatud tegevustoetus	456 000	426 000
Välismaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	52 009	38 549
Sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	939 770	845 314
Kokku annetused ja toetused	1 772 444	1 704 700

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2021	2020
Rahaline annetus	0	33
Kokku annetused ja toetused	0	33

Lisa 7 Jagatud annetused ja toetused

(eurodes)

	2021	2020
Vabäühenduste toetusprogramm	904 968	845 314
Maakondlikud arenduskeskused (tegevustoetus)	456 000	426 000
Kohalikud toetused KOP	34 802	0
Kokku jagatud annetused ja toetused	1 395 770	1 271 314

Lisa 8 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2021	2020
Üür ja rent	7 458	21 016
Veevarustusteenused	0	82
Mitmesugused bürookulud	0	6 557
Lähetuskulud	1 563	642
Koolituskulud	7 328	5 080
Administreerimiskulud ehk üldised haldamiskulud	18 070	7 557
Info- ja PR teenused	6 039	500
Isikliku sõiduauto kasutamise hüvitised	3 980	1 345
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud (s.h. kontoritehnika rent, IT-alased teenused)	8 554	12 129
Koolituste korraldamiskulud vabaühendustele (s.h. infopäevad)	7 237	39 480
Avalike ürituste korraldamise kulud (s.h. seminarid, KÜSKi Kogemuspäev)	7 654	1 347
Käibemaksukulu	9 533	11 990
Muud	65	456
Kokku mitmesugused tegevuskulud	77 481	108 181

Üürikulude vähenemine on tingitud üüripinna vahetusest, üürikulude sisse on arvestatud ka energiakulud. Olulisemad 2021 aasta kulude erinevused võrreldes 2020 aastaga on ridadel: administreerimiskulud - suurenemine on seoses esinduskulude, tervishoiuteenuste ja inventari soetusega; avalike ürituste korraldamise kulud - suurenemine on seoses arvamusefestivalil osalemisega ja stuudiosalvestusega; koolituste korraldamise kulud vabaühendusele - vähenemine oli tingitud ühekordse suuremahulise üritusega 2020. aastal.

Lisa 9 Tööjõukulud (eurodes)

	2021	2020
Palgakulu jaguneb:		
nõukogu ja juhatuse liikmete töötasu	47 247	53 243
põhikohaga töötajate töötasu ja hüvitised	148 182	135 374
ajutiste lepinguliste töötajate töötasu	12 824	15 646
Sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaksed	69 963	68 567
Töötajatele antud erisoodustused	1 514	3 737
Erisoodustustelt arvestatud maksud (tulumaks ja sotsiaalmaks)	1 003	2 476
Kokku tööjõukulud	280 733	279 043
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	9	7

Lisa 10 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2021	2020
Arvestatud tasu	47 247	53 243
isikliku sõiduauto kasutamise hüvitis	2 408	1 276